

[Lone Dybkjær]

sparelse. Det er der ingen af os der ønsker, men det kan jo være en nødvendighed, for at vi kan få samfundet til at hænge sammen.

Kofod-Svendens (KRF):

Vi støtter også forslaget fra Kristeligt Folkepartis side. Vi er også klar over, at der både er tale om et besparelsesforslag og samtidig et forslag om en mere hensigtsmæssig reguleringsmekanisme, men det er nu nødvendigt med besparelser en gang imellem, hvis man skal få et budget til at hænge sammen. Det synes vi at man har gjort på en forsvarlig måde her, og derfor støtter vi forslaget.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

At der også er overvejende flertal for dette lovforslag, kan jo heller ikke her overraske, da det er et led i finanslovaftalen.

Jeg har forståelse for, at nogle ordførere gerne vil have svar på nogle spørgsmål, og jo hurtigere vi får dem frem i udvalget, desto hurtigere vil vi kunne svare på det, så vi kan få lovforslaget færdigbehandlet, inden vi tager på juleferie.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand, lov om stempelafgift og ligningsloven. (Ophævelse af betaling for varig hjemmehjælp).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 2/12 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil ikke skjule, at vi er meget tilfredse med dette lovforslag i Socialdemokratiet, men samtidig vil jeg gerne vedstå, at vort parti har været klar over, at denne lov ville give problemer.

Jeg synes også, at det nu må være helt klokkeklart for Folketingets partier, at al fremtidig debat om betaling for visiteret hjemmehjælp må være slut, og her tænker jeg især på de partier, der ofte fra denne talerstol har fremstillet det, som om det netop er betalingen, der er afgørende for, om hjemmehjælpen i Danmark er så god, som vi ønsker. Nu prøver vi en ny model med dette forslag; vi har tidligere set andre modeller fra Socialministeriets side, som vi bestemt ikke har kunnet gå ind for.

Så jeg synes, læren er klar oven på dagens debat: Visiteret hjemmehjælp er ikke noget, vi vil opkræve betaling for i dagens Danmark. Det har jo vist sig, at det er næsten umuligt at skabe en løsning, som både er tilfredsstillende og føles retfærdig. I stedet skulle vi meget hellere debattere – og jeg glæder mig til, at regeringen tager initiativet til en sådan debat – hvordan vi sikrer fremover, at den nødvendige hjemmehjælp er til stede, for jeg tror, det bliver en af de store udfordringer i de kommende år. Og vi er absolut parate til at tage del i den diskussion.

Som det sidste punkt vil jeg godt nævne, at vi også hilser med tilfredshed, at kommunerne nu får 150 mio. kr. mere i bloktilskud i kraft af, at der ikke modregnes i 1993 for den indtægt, som man forventede at hjemmehjælpen ville give kommunekasserne. Alle undersøgelser har jo vist, at det slet ikke holdt stik. Alt tyder på, at det beløb, kommunerne ville få i kassen, måske havde været 75 mio. kr. og ikke de 150 mio. kr., beregningerne gik på. Så derfor er det en god julehilsen til landets kommuner, at man nu kan være sikker på at få det i kassen, man forventede.

Den anden gode hilsen er – og her vil jeg gerne fremstille Socialdemokratiet som et parti, der går ind for mindst muligt bureaukrati – at nu kan kommunerne se frem til, at de folk, som skulle administrere betalingen for hjemmehjælp, er frigjort til andet og langt mere fornuftigt arbejde.

[Jørn Pedersen]

Så jeg kan garantere for, at vort parti vil støtte dette forslag hele vejen igennem og sikre en meget hurtig og kvalificeret udvalgsbehandling, så det kan træde i kraft den 1. januar 1993.

Per Tærshøj (KF):

Jeg kan jo starte med at sige – det er jo et fremskredet tidspunkt – at jeg er ked af, at det ikke er fru Lone Møller eller fru Jytte Hilden, der har ordførerskabet i dag til dette forslag. Men det er måske med velberåd hu, jeg ved det ikke.

Jeg kan i hvert fald fortælle – det interesserer måske ikke så mange – men da min dag næsten er ødelagt alligevel, synes jeg godt, jeg lige vil fortælle, at sjældent har jeg fået så mange politiske øretæver, som da jeg sagde på to-tre møder, at det, vi har lavet med hjemmehjælpen, er knap så godt, det må vi kigge på igen. Desværre er ingen af de to socialdemokratiske medlemmer, jeg nævnte, til stede – det er beklageligt, men vi kan jo ikke være til stede alle sammen – men de var begge meget negative og sagde, at det kunne man ikke.

Jeg skal da medgive, at en af deres begrundelser var rigtig, nemlig at når man havde indgået et forlig, kunne det ikke laves om, hvis ikke alle partierne var enige om det. Og herefter kom jeg til at sige: Jamen så lad os lave det om, for jeg synes ikke, det er godt. Men det kunne der altså ikke være tale om. Så uanset hvem der har gjort hvad og hvad der er sket i tidens løb, må jeg indrømme, at jeg er en af dem, der er glad for, at det ser ud til, at vi får afskaffet den ordning i dag. Man skal jo heller ikke som politiker være bange for at indrømme, hvis man har lavet noget forkert.

Det parti, jeg tilhører, og jeg selv personlig går også ind for, at der skal være betaling for hjemmehjælpen. Men det forslag, som blev vedtaget, og som jeg vistnok engang har karakteriseret som en tyv, der kom om natten, var altså forkert. Det kunne jo ikke være rigtigt, at man måske skulle betale 375 kr. eller 750 kr. eller sågar 1.500 kr. i timen for at få hjemmehjælp. I de fleste tilfælde var det jo sådan, at de mennesker, som skulle betale for hjemmehjælpen, havde været en smule sparsommelige, og jeg vil også godt gøre opmærksom på, at det gælder også for Socialdemokratiets ældre vælgere, nok i højere grad end for de yngre – nå, der kom fru Lone Møller. Det var dejligt.

Nå, men disse mennesker havde altså været så sparsommelige, at de måske havde sparet lidt op i deres hus og havde en formue i mursten. Men man kan altså nu engang ikke spise mursten, og blandt andet derfor synes jeg, at denne ændring af loven er en god ting. Jeg tvivler heller ikke på, at de fleste af de henvendelser, vi har fået, er fra ganske almindelige borgere, som har betalt gælden ned på deres hus og dermed oparbejdet en formue, så de ikke havde råd til at modtage det meget generøse tilbud fra Folketinget.

Jeg ynder tit og ofte at sige: Det, vi politikerne er dårligst til, er at lave det om, når vi har lavet noget, som viser sig at være forkert, fordi det så bliver opfattet som et nederlag. Jeg opfatter bestemt ikke dette her som et nederlag. Jeg må erkende, at jeg er en af dem, der er blevet klogere; jeg er også en af dem, der siger, at man skal have betaling for hjemmehjælp, men nu bliver vi altså enige om det modsatte, fordi det, vi havde lavet, var meget værre. Men alle vil såmænd gerne være med til at betale, hvad der svarer til det, det ville komme til at koste, f.eks. 80 kr. eller 100 kr. i timen, hvis de har en lille smule penge i kassen. Jeg er meget glad for, at dette forslag bliver vedtaget frem for det skidt, jeg også selv har været med til at lave.

Og så vil jeg da gerne sige, at jeg er glad for, at fru Lone Møller er kommet til stede.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil gerne oplyse over for hr. Per Tærshøj, at det faktisk var mig, der var ordfører for mit parti på dette her lovforslag, også med de kritiske bemærkninger, som jeg har fremført i dag.

Vi har klart i Socialdemokratiet vedstået, at det var et forlig, vi indgik i, men vi vil også godt vedstå, at uanset hvilken betalingsmodel man vælger, så får man et dårligt resultat ud af det.

Jeg kan da kun beklage, at hr. Per Tærshøj ikke normalt er konservativ ordfører i den slags sager, for jeg genkender vanskeligt de synspunkter, jeg fra denne talerstol har hørt Det Konservative Folkepartis ordfører udtrykke i denne sag. Jeg synes nok – og det vil jeg godt gentage over for hr. Per Tærshøj – at vi nu har set gentagne modeller for, hvordan man kan opkræve en betaling for hjemmehjælp, og flere gange har vi måttet konstatere, at det ikke virker efter hensigten.

[Jørn Pedersen]

Det virker jo netop på den måde, hr. Per Tærsebøl beskrev, at man rammer de forkerte, man rammer de uskyldige. Derfor valgte vi jo også, da vi så vedtog det forslag, som vi nu er i gang med at afvikle, den model, at det kun var de allermost rige, der kom til at betale. Og derfor er det glædeligt, hvis hr. Per Tærsebøl nu på Det Konservative Folkepartis vegne siger, at man nu har nået den erkendelse, at det er mere end vanskeligt at lave en model, som vi herfra kan være tilfredse med.

Jeg kan garantere for, at da vi sidste gang modstræbende gik med til at lave det her i et forlig, var vi blevet meget kloge af den skade, vi nu har set. Vi var nok klar over på forhånd, at det ville gå sådan, men Socialdemokratiet har hermed sagt: Nu synes vi, den diskussion burde stoppe.

Man burde i stedet for diskutere, hvordan man finder 150 mio. kr. i provenu, for det var egentlig det, sagen drejede sig om. Vi har gentagne gange fra hr. Per Tærsebøls parti måttet høre, at det virkelig var nødvendigt at finde de penge, som det så viste sig at vi alligevel ikke fandt. Tiden er nu inde til, at vi diskuterer hjemmehjælp, diskuterer behov og diskuterer, hvordan vi finder pengene til det på anden måde end ved at lave nogle betalingsmodeller, som vi alligevel må afskaffe, fordi de ikke holder stik.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Jeg er ikke ordfører i denne sag, men jeg hørte på mit kontor, at mit navn blev nævnt, og derfor skal jeg i hvert fald af hensyn til historiskskrivningen lige korrigere hr. Per Tærsebøl på et par enkelte punkter.

Det er rigtigt, at vi har haft nogle dyster rundt omkring i landet, når vi har diskuteret hjemmehjælp, men det er aldrig nogen sinde fra min side blevet sagt, at det ikke kunne ændres. Dette her er ikke Socialdemokratiets opfindelse.

Nu er hr. Per Tærsebøl jo sådan rimeligt ny i Folketinget, og derfor var vi nødt til nogle gange at belære ham lidt om, at når man har indgået et forlig, så kan man ikke ændre på det, uden at forligspartierne er enige. Derfor har meldingen fra min side hele tiden været, at hvis der var mulighed for enighed forligspartierne imellem, skulle jeg være den første til at

trykke på knappen og få afskaffet det makværk, der var blevet lavet.

(Kort bemærkning).

Per Tærsebøl (KF):

For det første vil jeg da gerne sige, at jeg er glad for at se, at fru Lone Møller var på sin plads. Det er jo sådan, at folketingsmedlemmer tit bliver beskyldt for ikke at være på arbejde, blot fordi der ikke er nogen her i salen – og det er der jo tilfældigvis ikke i dag. Jeg vil skyde på, at hvis jeg nu tilkaldte en 2-3 andre af Folketingets medlemmer, så ville de også fluks komme herved i salen, og på den måde har jeg altså fået bekræftet, at Folketingets medlemmer arbejder, også selv om de ikke sidder i salen. Tak for det!

Må jeg så sige til fru Lone Møller, at det er da rigtigt, at jeg ikke har været så længe her i Folketinget – og det er vel alle bekendt, i hvert fald mig selv – 2 år er jo ikke ret lang tid. Jeg husker også godt et par af de møder, som fru Lone Møller og jeg har haft omkring netop hjemmehjælpen, og jeg kan da også huske, hvad jeg sagde til fru Lone Møller. Jeg sagde nemlig, at når vi nu har lavet sådan noget skidt, som dette her, så synes jeg, vi skal lave det om; og fluks som den lille trolld, fru Lone Møller kan være, sprang hun op af stolen og sagde: Det kan vi ikke. Så sagde jeg: Jamen det kan vi, og så fik man den her diskussion om forligspartierne. Dér sagde jeg med det samme: Jamen det er også meget fint, men lad os lave det om, hvis vi synes, det er så dårligt. Det kunne jeg altså ikke få tilslutning til fra fru Lone Møller den dag.

Fru Jytte Andersen har jo sådan set ikke været med til de møder, men hun må da selvfølgelig gerne komme herop på talerstolen ...

Formanden:

Det bestemmer jeg!

Per Tærsebøl (KF):

Undskyld, det bestemmer formanden.

Men det korte af det lange er, at jeg er glad for det forslag, der nu foreligger. Selv om hr. Jørn Pedersen var så glad for, at jeg måske ikke er helt enig med mit parti, gør jeg dog opmærksom på, hvad jeg stadig væk synes er rigtigt, at en smule betaling, som passer til dags-

[Per Tærstøl]

prisen, ville være ganske udmærket. Men hvis vi sammenligner det, at man nu giver det helt frit, med den gamle ordning, som forhåbentlig ikke vil findes mere efter i dag, så må jeg indrømme, at jeg langt foretrækker dette her.

Derfor er jeg meget, meget glad, det må jeg erkende, det er jeg bestemt, og jeg tror også, at hele Folketinget er glad for det; for ellers var det vel ikke blevet foreslået.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Jeg ved ikke, om der findes noget parlamentarisk udtryk for politisk plad, men jeg synes faktisk, det var politisk plad, hr. Per Tærstøl kom med her. Det var rent faktisk ikke regeringspartierne, der foreslog, at hjemmehjælpen skulle være gratis. Det var et af de små midterpartier, og derfor synes jeg ikke, at Det Konservative Folkepartis ordfører kan tillade sig at tage æren for, at hjemmehjælpen blev gratis. Æren skal tillægges CD, og det ved alle, der har været involveret i den politiske proces om denne her aftale.

Og så synes jeg ikke, det ligner noget at genere en socialdemokrat, der står på møde efter møde og forsvarer et forlig, man har indgået, over for et medlem af regeringspartierne, som til enhver tid tager billige point hjem. Det synes jeg simpelt hen er for dårligt.

(Kort bemærkning).

Lone Møller (S):

Det er igen kun af hensyn til historieskrivningen, for vi kan jo ikke blive ved med at diskutere, hvem der har sagt hvad på et møde, men jeg vil godt understrege, at det hele tiden har været Socialdemokratiets opfattelse, at hvis der kunne skaffes et flertal for at få ændret den ordning, så var det vores opgave. Det har vi meldt ud alle steder.

(Kort bemærkning).

Per Tærstøl (KF):

Jeg skal bare ganske kort gøre fru Jytte Andersen opmærksom på, at hvis jeg har brudt nogle uskrevne love – og det kunne jeg ligesom se på fru Jytte Andersens blik – så har det altså ikke været meningen.

Faktum er jo, at jeg på et tidspunkt kom til offentligt at sige, at jeg syntes, vi havde lavet

noget skidt – og jeg ved, at jeg var den første, der gjorde det – og jeg beklager, hvis det er den slags ting, man ikke må gøre. Jeg har altid lært, at hvis man mener, at noget er forkert, så skal man gøre opmærksom på det. Om det så er den ene eller den anden, der kommer først med det, det betyder måske knap så meget. Men i det her tilfælde fik jeg så mange øretæver både af mine egne, af Socialdemokraterne og også af andre.

Jeg fik det heldigvis ikke af de mennesker, det gik ud over på det tidspunkt. Jeg fik også nogle tilkendegivelser fra CD, som var glade for, at jeg havde taget det op.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg tror, det er på tide, at man blander sig i denne debat på korte bemærkninger.

Fru Lone Møller sagde, at Socialdemokratiet hele tiden havde haft den indstilling, at hvis der havde været flertal, så havde man sandelig fået afskaffet denne her ordning med det samme. Så er det bare, at jeg spørger: Socialdemokratiet, Fremskridtspartiet og CD udgjorde et flertal; hvorfor ønskede man ikke at benytte sig af det flertal?

Fremskridtspartiet har hele tiden argumenteret for, at der ikke skal betales for hjemmehjælp. Vi var mutters alene under samråd efter samråd i Socialudvalget, hvor vi argumenterede i timevis for at få dette her afskaffet, men intet skete. Nej, man skulle helt frem til finanslovforhandlingerne. Nu giver man CD æren for, at det bliver afskaffet; men CD var lige så meget med til at indføre det.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Hr. Per Tærstøl beklager sig over, at han har fået tæv for at sige, at hjemmehjælpen skulle være gratis. Ja, det tror pokker ...

Formanden:

Det udtryk er på kanten.

Jytte Andersen (S):

Det er ikke så underligt, at man får tæv, hvis man står ude omkring i forsamlingshusene og underløber sit parti. Det, hr. Per Tærstøl har gjort, er at underløbe de aftaler, som Det Kon-

[Jytte Andersen]

servative Folkeparti har været med til at indgå, og det skal naturligvis give nogle tæv.

Men jeg kan i hvert fald konstatere, at hr. Per Tærsebøl ikke har så meget indflydelse i Det Konservative Folkeparti, at forslaget om, at hjemmehjælpen skulle gøres gratis, kom fra Det Konservative Folkeparti, men det kom fra et andet parti, og det blev imødekommet, alene fordi man gerne ville have Centrum-Demokraterne med i finanslovaftalen. Vi synes i Socialdemokratiet, at det var godt, at man gav Centrum-Demokraterne den indrømmelse.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Der er som bekendt et udtryk, der siger, at træerne ikke vokser ind i himlen, og derfor vil jeg da også fortælle hr. Per Tærsebøl, at han jo ikke må glemme, at hele sagen om, at man fik indført den ordening, havde med et forlig at gøre. Det havde at gøre med finanslovsforliget for 1992, og det var finansministeren, der absolut skulle have 145 mio. kr. kørt af på det punkt.

Vi forsøgte desperat – for jeg var med i de forhandlinger og også med i forliget – at undgå denne ordening, fordi vi vidste, det var en ordening, som var næsten umulig at arbejde med. Tiden har vist, at det var rigtigt, og heldigvis er partierne nu blevet enige om at afskaffe den igen.

Så lad os nu ikke stå og pudse glories her, men blot sige til hinanden: Det er godt, at en dårlig ordening, der var uforståelig, og som var administrativt vanskelig, bliver afskaffet og klogskaben endelig indfinder sig. Den kollektive visdom er såmænd ikke at foragte.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Først vil jeg forklare hr. Tom Behnke, at aftalen blev indgået, som fru Lilli Gyldenkilde har nævnt, i forbindelse med finansloven for 1992 og udmøntet i forbindelse med aktiveringsforliget. Jeg må minde hr. Tom Behnke om, at Fremskridtspartiet ikke var med i det forlig, og det forklarer jo, hvorfor Fremskridtspartiet har lettere ved at forholde sig til den aftale, der var indgået mellem syv partier, end de syv partier har. Det er til almindelig oplysning sædvane, at når man indgår i et forlig, holder man forliget, indtil man er enige om noget andet.

Men jeg vil godt af hensyn til historieskrivningen og hr. Per Tærsebøl sige, at det er faktisk sådan, at første gang vi diskuterede forslag om betaling for varig, visiteret hjemmehjælp – det var et forslag, der kom fra socialministeren fra den 11. oktober sidste år – havde vi en opkrævningsmodel, der blev skudt ned af samtlige partier på nær regeringspartierne. Det er jo de historiske kendsgerninger.

Derfor synes jeg, det er lidt tvetydigt, at Det Konservative Folkepartis repræsentant i dag udtaler sig, som om det er noget, som man fra dette partis side har haft svært ved at godtage. Man har gentagne gange, f.eks. den 25. april 1991, da vi havde ældrepolitisk debat her i dette Ting, hørt både Venstres ordfører og De Konservatives ordfører sige, at noget af det, som kunne redde den hjemmehjælp, som et flertal ønskede skulle være bedre, var en betaling.

Det, jeg appellerede til i mit første indlæg, var, at nu må tiden være inde til, at man også hos regeringspartierne erkender, at vi umuligt kan lave en model, der er retfærdig, og som er gennemskuelig for folk. De forslag, der har været nævnt undervejs partierne imellem til, hvordan man kunne ændre det, ville for mig at se have givet nogle tilsvarende vanskeligheder som dem, vi ser i den nuværende ordening.

Derfor må læren af dette her være, at dette ikke er et område, man skal bruge som sparemål, men man skal tværtimod sørge for, at det er et felt, hvor man får en ordentlig service.

Formanden:

Hr. Per Tærsebøl for en kort bemærkning. Jeg håber, at det kan blive den sidste i denne aften-regn.

(Kort bemærkning).

Per Tærsebøl (KF):

Ja, det kan sagtens blive den sidste, i hvert fald for mit vedkommende.

Jeg har følt det, som om jeg har stukket fingeren i et eller andet her. Jeg har også konstateret, at grunden til, at man siger, som man gør her fra talerstolen, måske er, at man er enig med mig i, at vi nok alle sammen er lidt flove over, at vi kom til at lave noget, som ikke var så godt.

Så kan man for min skyld godt begynde at sige noget om, at et parti hverken vil ditten el-

[Per Tærsebøl]

ler datten, men det kan man ikke tillade sig, og jeg ved ikke hvad. Det korte af det lange er, at nu er alle partierne blevet enige om at lave det om, og det synes jeg er en ganske udmærket ting. Det kan jeg tilslutte mig, og det kan mit parti tilslutte sig.

Helge Sander (V):

Da lovforslaget er aftalt i forbindelse med finanslovforliget, støtter Venstre det.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu begynder det jo at gå lidt hurtigt. Jeg skal sige – også mest af hensyn til historieskrivningen, som flere har været inde på – at jeg synes, det er fortrinligt, at Folketinget kan tage sig sammen til, når der er indført en lovgivning, som viser sig at være meget vanskelig at administrere og at være, om jeg så må sige, ikke helt retfærdig, og som det viser sig at både kommunerne og pensionisterne føler er uforståelig, at blive enige om at lave den om. Jeg er ikke med i dette forlig, men det skal i hvert fald ikke forhindre, at jeg synes, det er godt, at det her bliver lavet om. Det var det ene, jeg ville sige.

Det andet, jeg vil sige, er, at vi så må håbe, at der ikke ude i kommunerne bliver for meget forvirring om det her. Vi ved jo godt, at de nogle steder har fyret hjemmehjælpere, fordi en masse mennesker har sagt fra over for hjemmehjælpen. Nu må vi håbe, at presset ikke bliver så stort, at det bliver umuligt at få det til at fungere derude.

I fald det bliver det, må vi jo kigge på det en gang til med henblik på at lave nogle ændringer af bloktilskudsreglerne, som sikrer, at dér, hvor der sker aktivering og man tager den opgave på sig, som det er at have omsorg for de ældre, som mere eller mindre er tvunget til at være i eget hjem længst muligt, får de også en god, varig, visiteret hjemmehjælp, også sådan, at de også har så rigeligt af den, at de ikke skal føle sig helt isoleret i deres hjem. Det håber jeg nu kan blive et resultat af, at vi har begået en fejl, som Folketinget nu retter op på. Jeg håber også, at vi igen kan se på det, når vi nu kommer lidt længere hen, hvis der opstår problemer – og det er jeg bange for at der gør. Det er vi villige til at se på fra SF's side.

Vi støtter dette lovforslag.

Tom Behnke (FP):

Betaling for hjemmehjælp blev jo indført af Danmarks liberale parti Venstre, Det Konservative Folkeparti med streg under Folkeparti, Socialdemokratiet med streg under Social, Socialistisk Folkeparti igen med streg under Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og ikke mindst Danmarks såkaldte familieparti, Kristeligt Folkeparti, og igen med streg under Folkeparti.

De eneste, der ikke ville være med til at lægge en skat på de ældre medborgere, der af helbredsmæssige grunde ikke selv kunne varetage visse nødvendige funktioner, var Fremskridtspartiet, det parti, som f.eks. De Radikale altid beskylder for at have et afskyvækkende menneskesyn. Spørgsmålet er, hvem der havde det afskyvækkende menneskesyn i denne sag. At tænke sig, at man med denne ordning lagde skat på sygdom, hvilket det reelt var, for de raske skulle jo ikke betale.

Fremskridtspartiet kæmpede hårdt imod, og vi har påpeget flere urimeligheder. Vi har påpeget, hvilke konsekvenser loven ville have. Vi har i samråd efter samråd, i møde efter møde i Socialudvalget, i møder, der varede op til 4 timer, forsøgt at forklare de andre partier, hvad det var, man var på vej ud i. Men der var indgået et forlig, og et forlig er et forlig, og så er man i øvrigt fuldstændig ligeglad med befolkningen, for et forlig er et forlig.

Vi hørte jo også her, at det jo ikke, som fru Lone Møller har været inde på, var et flertal, der skulle til, nej, alle forligspartierne skal selvfølgelig være enige om, at man ændrer det. Det er en kolos på lerbødder, når man laver et sådant forlig, for så laver man ikke lovgivning af hensyn til borgerne, men af hensyn til hinanden herinde i Tinget. Det er ikke rimeligt over for vores borgere.

Til alt held har befolkningen jo råbt så højt, at partierne var nødt til at stoppe ordningen. Det er så muligt, at det er på forslag fra CD, at man får ophævet ordningen, men jeg giver ikke meget for, hvis man i finanslovforhandlinger et år kan indføre nogle urimelige regler og så året efter trække dem tilbage igen. Det er der ikke megen ære ved, ikke megen heltegering i.

Men hurra for det forlig, der er indgået her, hvor man trods alt er blevet enige om at ophæve denne ordning igen, og til lykke til hjemme-

[Tom Behnke]

hjelpsmodtagerne. Jeg lagde mærke til, at hr. Jørn Pedersen sendte en varm julehilsen ud til kommunerne. Jeg vil gerne herfra sende en varm julehilsen til vores hjemmehjelpsmodtagere, for jeg synes sandelig, det er dem, der har fortjent den, og det er dem, der har behov for den.

Hr. Helge Sander fra Danmarks liberale parti Venstre havde jo ikke nogen argumenter for, at man ophævede ordningen igen. Det var sådan nærmest kun, fordi det var en forligstekst, at man var nødt til at ophæve den. Det siger jo alt om Venstre, og vi er da glade for, at vi har fået det sat sort på hvidt her fra talerstolen.

Bente Juncker (CD):

Jeg forstår slet ikke den tale, hr. Tom Behnke holdt. Når man har indgået et forlig, så er man altså nødt til at se på, hvornår forliget udløber. Man er nødt til at være retfærdig over for sine forligspartnere. Det kan ikke nytte noget, at man går ud og bryder et forlig, fordi ordningen er fuldkommen tosset. Det var den jo; den ordning, der var skruet sammen, var rent gaskak; det har vi nu alle sammen erkendt. I CD er vi glade for, at det lykkedes i forhandlingerne på en pæn måde at få hjemmehjælpsbetalingen bort.

Der er ingen tvivl om, at det er i visiteringen ude i kommunerne, at problemerne ligger, hvis nogle af de ældre føler, at de ikke får hjemmehjælp nok. Jeg synes, at vi skulle bede ministeren om at se på, om der kunne gøres et eller andet dér, måske med lidt klarere regler.

Men jeg synes også, det ville være dejligt, hvis nu kommunerne, der får 150 mio. kr., bruger disse ekstra penge til noget ekstra hjemmehjælp. Vi kan jo alle sammen huske, at da kommunerne fik de 180 mio. kr., som skulle gå til ældre, var der mange kommuner, som simpelt hen ikke brugte pengene til at hjælpe de ældre. Det ville være rart, hvis der var nogle kommuner, der fandt ud af, at nu er tiden faktisk inde til, at de bruger disse her penge.

En anden sag, som jeg savner fra den ældre-dagsorden, vi vedtog i Folketinget for omtrent et år siden, er en mulighed for at anke afgørelser om hjemmehjælp. Mange ældre føler ikke, at de får den hjemmehjælp, de skal have, når vi taler om den varige, visiterede hjemmehjælp, og det ville være rart med en ankeinstans. Der

stod i dagsordenen, at man skulle søge at finde en løsning. Vi ser frem til, at socialministeren snarest finder en løsning på det problem. Jeg tror, det var i torsdags, at vi havde en deputation fra Dansk Handicap Forbund i udvalget, og de så også meget gerne en ankeinstans, måske i amtsligt regi.

Men alt i alt er vi glade for, at hjemmehjælpen nu er blevet fri, og vi kan stemme for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Fru Bente Juncker var inde på, at man ikke bare sådan bryder et forlig, når man har indgået et, for hvad skulle man bruge et forlig til, hvis man ikke kunne regne med hinanden? Det er jeg helt enig i; men det er ikke ensbetydende med, at man behøver vente indtil næste års finanslovforhandlinger, inden forligspartierne bliver enige om, at det ikke duer, og laver det om. Det kan man jo gøre til enhver tid. Hvis forligspartierne er enige, kan man lave det om. Sådan er det.

Fremskridtspartiet var med for et par år siden i finansloven, så vi ved også godt, hvad det vil sige at være med i et forlig. Sidste år trak vi os, bl.a. fordi man ville lægge betaling på hjemmehjælpen. I år trak vi os ikke frivilligt, da blev vi bare sat uden for døren på et meget tidligt tidspunkt; vi var slet ikke ønsket i disse forhandlinger.

Men det, der er sagen, er, at man har principper om, at når der er indgået et forlig, så er der indgået et forlig, og så er man hamrende ligeglad med, hvad der er rimeligt over for befolkningen. Det finder jeg er forkert. Jeg finder, at det er en forkert måde at forhandle på. Hvis man virkelig her mener alt det, man har stået og sagt her på denne talerstol fra de forskellige ordføreres side, så kunne vi have fundet hinanden på et tidligere tidspunkt end i dag. Det er ikke nødvendigt, at man venter helt, til der kommer nye finanslovforhandlinger; man kan godt tale sammen før. Vi forsøgte i Socialudvalget på at få forligspartierne til at finde hinanden, men det kunne ikke lade sig gøre.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

[Bente Juncker]

Vi lavede forliget om hjemmehjælpsbetalingen i maj måned. Den 1. august trådte det i kraft i nogle kommuner, i andre kommuner trådte det først rigtig i kraft omkring den 1. oktober. Det er meget praktisk, når nogle enkelte forligspartier har set, at det, man har lavet, er noget bras, at det træder i kraft, og at virkningen bliver synlig. Det er bl.a. medvirkende til, at andre forligspartier også synes, at det er noget bras. Derfor har det ikke kunnet lade sig gøre – uanset hvad hr. Tom Behnke siger – at lave det om før nu.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

I hr. Tom Behnkes historiske fremstilling fik vi at vide, at Fremskridtspartiet ikke deltog i finanslovforhandlingerne sidste år på grund af betaling for hjemmehjælp for de velhavende. Situationen var den, at Fremskridtspartiet forlod forhandlingsbordet, før forhandlingerne var kommet i gang. De meddelelser, Fremskridtspartiet dengang kom med, var, at det var socialisterne, der kom til at præge for meget. Jeg synes, at hr. Tom Behnke skulle holde sig til den officielle begrundelse fra dengang: at socialisterne prægede for meget. Dengang var der ingen som helst henvisning til hjemmehjælp; den var ikke kommet på bordet, da Fremskridtspartiet forlod forhandlingerne. Blot dette for historiens skyld.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skulle lige på vejen herop have repeteret, om det faktisk var det lovforslag, som jeg regnede med vi behandlede, nemlig lovforslaget om genindførelse af gratis hjemmehjælp.

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig dette forslag.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal ikke forlænge debatten på dette relativt sene tidspunkt, men blot meddele, at Kristeligt Folkeparti også støtter det fremsatte forslag.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Det lader til, at når hjemmehjælp er på tape-

tet i folketingssalen, så er det, uanset om vi indfører betalt hjemmehjælp, eller vi vælger at ophæve den igen, noget, der kan bringe sindene i kog. Det har da også vist sig ved denne debat.

Men jeg er i hvert fald klar over, at dette er et lovforslag, der kan gennemføres i fuld enighed i folketingssalen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Markedsudvalget (4/12 92):

Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)

Ny stedf.: Marianne Jelved (RV)

Udvalget for Forretningsordenen (4/12 92):

Udtræder: Mimi Jakobsen (CD)

Nyt medl.: Arne Melchior (CD).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, tirsdag den 8. december 1992, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.58